

Riksdagens svar RSv 164/2021 rd – RP 117/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av atomansvarighetslagen och lagen om ändring av atomansvarighetslagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av atomansvarighetslagen och lagen om ändring av atomansvarighetslagen (RP 117/2021 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Ekonomiutskottet (EkUB 31/2021 rd).

Beslut

Riksdagen har

godkänt att Finland gör en reservation och avger en förklaring enligt propositionen.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av atomansvarighetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till atomansvarighetslagen (484/1972) nya 27 a och 27 b § samt till 28 § ett nytt 4 mom. som följer:

27 a §

Statsrådet kan på ansökan av en innehavare av en atomanläggning eller på ansökan av en fraktförare enligt 11 §, på de villkor som statsrådet bestämmer och utan krav på motsäkerhet, bevilja statsgaranti för en atomansvarighetsförsäkring som beviljats av en försäkringsanstalt för ersättande av sådan personskada som framkommer senare än 10 år men senast inom 30 år efter en atomolycka (*försäkringsgaranti*). Försäkringsgaranti kan beviljas endast om återförsäkring går att få bara på oskäligen villkor eller inte går att få i tillräcklig omfattning.

Innehavaren av atomanläggningen eller fraktföraren enligt 11 § ska lämna statsrådet en ansökan om försäkringsgaranti samt behövliga och tillräckliga utredningar för utredning av ärendet.

Riksdagens svar RSv 164/2021 rd

Statens ansvar på basis av en eller flera beviljade försäkringsgarantier får uppgå till ett belopp av sammanlagt högst sex miljarder euro. Försäkringsgaranti kan beviljas för högst ett år åt gången.

I en atomansvarighetsförsäkring enligt 1 mom. kan försäkringen avse eller den försäkrade vara en atomanläggning eller en transport av atomsubstans.

Staten har rätt att av anläggningsinnehavaren få det belopp som staten på basis av försäkringsgarantin betalat till försäkringsgivaren. På försäkringsgaranti tillämpas vad som i lagen om statens långivning samt statsborgen och statsgaranti (449/1988) föreskrivs om borgensavgift och tillsyn över borgen och garanti.

27 b §

Statskontoret ansvarar för administration och tillsyn i fråga om försäkringsgarantin. Statskontoret har rätt att vid den tidpunkt som Statskontoret bestämmer av försäkringsbolaget och av innehavaren av en atomanläggning få de upplysningar och utredningar som behövs för tillsynen över iakttagandet av villkoren för garantin.

Ansökan om försäkringsgaranti görs hos arbets- och näringsministeriet. Ansökan om ersättningar som betalas på basis av försäkringsgarantin görs hos Statskontoret.

Genom förordning av arbets- och näringsministeriet får närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) ansökan om försäkringsgaranti samt innehållet i ansökan,
- 2) ansökan om ersättningar som betalas på basis av försäkringsgaranti, tidpunkten för utbetalning av ersättningar samt villkoren för beviljande av ersättning.

28 §

Försäkringsplikt enligt denna lag föreligger inte heller om

- 1) det är fråga om ersättning för sådan personskada som framkommer senare än 10 år men senast inom 30 år efter en atomolycka,
- 2) återförsäkring för ersättning av skador enligt 1 punkten går att få bara på oskäligen villkor eller inte går att få i tillräcklig omfattning, och
- 3) innehavaren av en atomanläggning har lämnat in en ansökan enligt 27 a § 2 mom. och även i övrigt förfarit i enlighet med det momentet.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Det som föreskrivs i 28 § 4 mom. i denna lag tillämpas på en sådan innehavare av en atomanläggning som berörs av atomansvarighet när denna lag träder i kraft, om innehavaren av atomanläggningen lämnar in en ansökan enligt 27 a § 2 mom. och även i övrigt förfarit i enlighet med det momentet inom tolv månader från ikraftträdandet av denna lag.

Riksdagens svar RSv 164/2021 rd

Lag

om ändring av en lag om ändring av atomansvarighetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring av atomansvarighetslagen (493/2005) 2 och 18 §, 20 § 2 mom., 23 § 1 mom., 29 § och 30 § 1 mom. som följer:

2 §

Genom förordning av statsrådet får det

1) föreskrivas att denna lag inte ska tillämpas på atombränsle eller radioaktiva produkter, om den risk för atomskada som är förbunden med bränslet eller produkterna är ringa på grund av små mängder, låg anrikningsgrad eller ringa radioaktivitet, och inte heller på atomanläggningar med endast sådan atomsubstans,

2) utfärdas närmare bestämmelser om under vilka förutsättningar denna lag inte tillämpas på sådant atombränsle, sådana radioaktiva produkter eller sådana atomanläggningar som avses i 1 punkten.

18 §

För innehavaren av en atomanläggning i Finland är ansvaret enligt denna lag obegränsat för atomskador som uppkommit i Finland till följd av en och samma atomolycka.

För innehavaren av en atomanläggning i Finland som används för energiproduktion är ansvaret enligt denna lag begränsat till högst 1,2 miljarder euro för atomskador som uppkommit någon annanstans än i Finland till följd av en och samma atomolycka. För innehavaren av en annan atomanläggning i Finland än en sådan som används för energiproduktion är ansvaret enligt denna lag begränsat till högst 250 miljoner euro för atomskador som uppkommit någon annanstans än i Finland till följd av en och samma atomolycka.

För atomskador som uppkommit under transport av atombränsle och andra atomsubstanser någon annanstans än i Finland är ansvaret begränsat till högst 80 miljoner euro. Av detta maximibelopp ersätts andra atomskador än skador på transportmedlet till ett belopp av högst 80 miljoner euro.

Maximibeloppet för anläggningsinnehavarens ansvar innefattar inte ränta på ersättningsbeloppet eller ersättning för rättegångskostnader.

20 §

Om det efter en inträffad atomolycka är sannolikt att nedsättning enligt 1 mom. visar sig behövlig, har Finansinspektionen rätt att förordna att i ersättning tills vidare ska betalas endast en viss andel av den fulla ersättningen.

23 §

Innehavaren av en atomanläggning i Finland ska ha en av Finansinspektionen godkänd försäkring beträffande ansvaret för atomskada enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat så att ansvaret enligt 18 § 1—3 mom. kan täckas upp till det maximibelopp som avses i 18 § 2 eller 3 mom.

Riksdagens svar RSv 164/2021 rd

29 §

Om den som enligt denna lag eller motsvarande lagstiftning i en annan konventionsstat är berättigad till ersättning av innehavaren av en atomanläggning i Finland visar att han eller hon inte kunnat få ut ersättningen enligt det i 18 § 2 och 3 mom. avsedda maximibeloppet för ansvaret av den försäkringsgivare som ingått försäkringsavtal med innehavaren av atomanläggningen, betalas den sålunda uteblivna ersättningen av statsmedel.

Statens ersättningsskyldighet enligt 1 mom. upphör då ersättning har betalats ur försäkringen och av statsmedel till ett belopp av sammanlagt 1,2 miljarder euro.

30 §

Om innehavaren av en i Finland eller i en annan stat som anslutit sig till tilläggskonventionen belägen atomanläggning vilken används för fredliga ändamål är ansvarig för en atomskada enligt Pariskonventionen, och en finsk domstol enligt artikel 13 i den konventionen, sådan den lyder ändrad genom det protokoll som upprättades i Paris den 12 februari 2004, är behörig att pröva ersättningsanspråk mot innehavaren, ska ersättningen, till den del den överstiger 1,2 miljarder euro, betalas av statsmedel, när atomskadan uppkommit

1) i Finland eller i en annan stat som anslutit sig till tilläggskonventionen,

2) på eller ovanför havsområden utanför territorialhav tillhörande Finland eller en annan stat som anslutit sig till tilläggskonventionen och atomskadan tillfogas finska medborgare eller medborgare i en annan stat som anslutit sig till tilläggskonventionen,

3) på eller ovanför havsområden utanför territorialhav tillhörande Finland eller en annan stat som anslutit sig till tilläggskonventionen, ombord på ett sådant fartyg eller luftfartyg som är registrerat i någon av de staterna eller på en konstgjord ö eller i en anläggning eller konstruktion som omfattas av någon av de staternas jurisdiktion, eller

4) inom eller ovanför den ekonomiska zon som tillhör Finland eller en annan stat som anslutit sig till tilläggskonventionen, eller på någon av de staternas kontinentalsockel i samband med utvinning eller utforskning av naturtillgångarna inom den ekonomiska zonen eller på kontinentalsockeln.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Ett sådant beslut om nedsättning av ansvarighetsbeloppet som fattats före ikraftträdandet av denna lag förblir i kraft. På en sådan ansökan om nedsättning av ansvarighetsbeloppet som har lämnats in före ikraftträdandet av denna lag tillämpas 18 § sådan den lyder i lag 581/2011.

Riksdagens svar RSv 164/2021 rd

Helsingfors 19.11.2021

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare